

Bijdrage

**betreffende het Opleidingsplan 2020 en de strategische nota's
betreffende de validatie van bekwaamheden, het alternerend leren,
de polen opleiding-werkgelegenheid en de stages**

Aangenomen door de Raad van bestuur op 4 juli 2016

Aanvrager	Minister Gosuin
Aanvraag ontvangen op	23 juni 2016
Aanvraag behandeld door	Commissie Economie-Werkgelegenheid-Fiscaliteit-Financiën
Aanvraag behandeld op	29 juni 2016
Bijdrage uitgebracht door de Raad van bestuur op	4 juli 2016
	Aanvraag in het kader van de “gedeelde prioriteiten” van de Strategie 2025

Vooraf

Er is **de Raad** om een preliminaire bijdrage gevraagd in het kader van de Strategie 2025, over strategische nota's betreffende belangrijke werven die het voorwerp van "gedeelde prioriteiten" uitmaken, met andere woorden een "samen-werking" van de Regering en de sociale gesprekspartners.

Ter herinnering, het betreft hier een nieuwe methodologie die een eerste fase van "samen-werken" voorziet, stroomopwaarts van de opstelling van wetgevende of reglementaire voorontwerpen. Deze methode laat toe om het bestaan (en het zoeken) van een consensus over de grote beginselen van de bedoelde materies te onderzoeken. Deze eerste fase wordt gevolgd door een tweede fase van meer klassiek overleg, na een eerste lezing in de Ministerraad.

De Raad is waakzaam voor het feit dat de nota's en het plan inzake opleidingen, waarvoor zijn bijdrage wordt gevraagd, ressorteren onder gemeenschapsbevoegdheden. Welnu, de twee Brusselse gemeenschapscommissies beschikken niet over dezelfde bevoegdheden. Deze institutionele asymmetrie zal een symmetrische vooruitgang van de teksten in de twee Gemeenschappen onmogelijk maken. Idem dito wat betreft de uitvoering van het Opleidingsplan.

In het kader van de toekomstige aanhangigmakingen tijdens de tweede fase van 'klassiek' overleg zal **de Raad** eveneens toezien op zijn bevoegdheidsveld inzake opleidingen. Krachtens artikel 17, §1 van het samenwerkingsakkoord van 9 februari 2012 tussen het Brussels Hoofdstedelijk gewest en de Franse Gemeenschapscommissie (Cocof) betreffende het gekruiste beleid "Werkgelegenheid-Opleiding", zal hij kunnen worden geraadpleegd door het College van de Cocof, wat niet is voorzien voor de teksten van de Vlaamse Gemeenschap of de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Bijdrage

1. Algemene beschouwingen

De Raad verwelkomt eens te meer het evolutieproces waarbij stroomopwaarts van de beslissingen in de materies, die "gedeelde prioriteiten" vormen, om de aanbevelingen van de sociale gesprekspartners wordt gevraagd.

Hij herhaalt evenwel zijn vraag dat de documenten van deze methodologie in de mate van het mogelijke binnen redelijke termijnen aan de sociale gesprekspartners zouden worden bezorgd, zodat zij hiervan grondig kennis zouden kunnen nemen.

In het kader van deze bijdrage stelt **de Raad** evenwel vast dat de deelname van de sociale gesprekspartners aan de omkaderende nota's, die aan de strategische nota's aan de Regering of het College worden toegevoegd, op een "variabele" manier is georganiseerd, van een deelname aan de opstelling ervan tot een gewone voorstelling (en zelfs een evocatie) in een taskforce.

Zo betreurt **de Raad** dat hij in tegenstelling tot de andere teksten noch over het document betreffende het *alternierend leren* noch over het *Opleidingsplan 2020* stroomopwaarts in aanzienlijke mate werd geraadpleegd. Het Opleidingsplan 2020 behoort nochtans expliciet tot de gedeelde doelstellingen van de Strategie 2025.

Deze bijdrage heeft betrekking op principiële nota's, en **de Raad** dringt erop aan om opnieuw te worden geraadpleegd op het ogenblik van de opstelling van de desbetreffende wettelijke of reglementaire teksten, (desgevallend) zowel als gedeelde prioriteit als in het kader van een 'klassiek' overleg.

2. Bijzondere beschouwingen

2.1 Opleidingsplan 2020

De sociale gesprekspartners hechten groot belang aan de beroepsopleiding. **De Raad** betreurt dan ook dat hij niet van het begin tot het einde aan de opstelling van het Opleidingsplan 2020 werd betrokken.

Voor **de Raad**,

1) moeten de einddoelstellingen van het Plan worden verduidelijkt en "herschikt" tussen :

de grote *doelstellingen*, enerzijds :

- het recht op kwalificatie tijdens het hele leven verzekeren,
- het niveau van de bekwaamheden en de kwalificaties van de werkzoekenden verbeteren,
- het certificatiepercentage / "diplomering" verhogen,
- de opleidingstrajecten beveiligen en vlotter laten verlopen;

en de *middelen* om deze te verwezenlijken, anderzijds :

- het opleidingsaanbod ontwikkelen om 20.000 opgeleide werkzoekenden per jaar te halen in 2020¹,
- de verschillende modaliteiten van bedrijfsopleidingen ontwikkelen,
- de betrokkenheid van de beroepssectoren inzake werkgelegenheid en opleiding te Brussel vergroten.

2) moeten de modaliteiten inzake *meerjarige* financiering van de prioriteiten worden verduidelijkt.

Het plan stelt voor dat de inspanningen op het vlak van financiering worden gericht op :

- het alternerend leren,
- de talen en de pre-kwalificerende opleidingen,
- de polen opleiding-werkgelegenheid,
- en de validatie van bekwaamheden.

Het voorontwerp van begroting voor 2017 van Bruxelles Formation bevat in dit stadium evenwel enkel de opleidingen in het kader van de toekomstige pool *BIT*, de opleidingen 'talen en pre-kwalificerende opleidingen'.

De andere polen bestaan nog niet formeel en het OISP-decreet werd nog niet gewijzigd om de ontwikkeling van hun aanbod te versterken.

Zo stelt **de Raad** zich vragen bij de organisatie van de opleidingen inzake gezondheid en sociale zaken en voor de andere aangehaalde gebieden die over geen (of nog niet over een) pool beschikken (horeca, handel, enz.).

¹ zonder dat de kwaliteit van de opleidingsmaatregel erop achteruitgaat.

- 3) De Oprichting van een Observatorium inzake Werkgelegenheid en Opleiding is een fundamentele doelstelling die **de Raad** kan en wil delen met de Minister.

Voor **de Raad** moet deze beslissing evenwel worden uitgevoerd :

- a. gelet op het feit dat deze precies op een moment wordt genomen waarop na de uitvoering van de gekruiste beleidsakkoorden de samenwerking van Actiris en de opleidingsinstellingen nooit zo intens en productief is geweest dan vandaag;
- b. met eerbied voor de respectievelijke bevoegdheden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en van de Franse Gemeenschapscommissie;
- c. met eerbied voor het paritair beheer.

Volgens **de Raad** moeten de beheerscomités en de algemene directies van Actiris en Bruxelles Formation *enerzijds* elk - *intern* - over de middelen beschikken voor studies die onontbeerlijk zijn wat betreft een doeltreffende uitvoering van de keuzes van de Regering / het College (met inbegrip van de noodzakelijke maatregelen voor de aanpassing van het structureel aanbod inzake beroepsopleiding); *anderzijds* moeten zij samen tegen 1 januari 2016 werken aan de interface van het 'Observatorium van Werkgelegenheid en Opleiding' in de Astrotoren.

De Raad wijst erop dat het BOW vandaag 'volop' functioneert op basis van de opdrachten die hem door artikel 48 van het beheerscontract van Actiris zijn toevertrouwd. De opdrachten voorzien in maatregel 29, waarvan de meesten nieuw zijn, "vervolledigen" (lees : *voegen zich bij*) zijn huidige opdrachten. Welnu, met de middelen, waarover het vandaag beschikt, kan het Brussels Observatorium voor de Werkgelegenheid (BOW) al deze nieuwe opdrachten niet vervullen. Deze als dusdanig opnemen zou dan ook gebeuren ten koste van zijn basisopdrachten, met name de essentiële opdracht om Actiris van statistieken en indicatoren te voorzien. Met andere woorden, dit project zou de inspanningen van het BOW in het gedrang brengen om zich op de prioriteiten van Actiris te concentreren.

De Raad is zich terdege bewust van de absolute noodzaak om rekening te houden met het advies van de tewerkstellings- en opleidingsactoren bij de uitwerking van dit beleid. Hij ziet evenwel niet de meerwaarde in van de oprichting van een zo breed begeleidingscomité zoals overwogen in het Plan. Dit zou niet enkel tot gevolg hebben dat schade wordt berokkent aan het paritair beheer maar eveneens dat in het kader van een onzeker bestuur een instelling wordt opgericht die zowel (en op paradoxale wijze) lijdt onder een onevenwicht onder de vertegenwoordigers inzake Werkgelegenheid en Opleiding en onder een 'opzij schuiven' van de Franstalige overheidsinstelling voor beroepsopleiding.

- 4) Het Plan moet aan de beheerscomités van Bruxelles Formation en Actiris worden voorgelegd opdat zij hierover eind september 2016 een advies kunnen uitbrengen.
- 5) Het Plan moet zich eveneens buigen over :
 - a) de "immersie", samen met de VDAB Brussel;
 - b) en over de Job- en Opleidingshuizen, aangekondigd in het meerderheidsakkoord.
- 6) **De Raad** verwelkomt maatregel 36 van het Opleidingsplan (oprichting van een ad hoc-werkgroep om de mogelijkheden te onderzoeken inzake synergiën en nauwe samenwerking tussen Franstalige openbare opleidingsoperatoren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest).

De Raad wijst erop dat deze eerste beschouwingen worden uitgebracht ongeacht de formulering van andere opmerkingen waartoe hij zich het recht voorbehoudt wat betreft andere maatregelen van het Opleidingsplan 2020.

2.2 Ontwikkelingsstrategie voor de validatie van bekwaamheden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

De Raad steunt de onontbeerlijke ambitieuze strategie voor een ontwikkeling van de validatie van bekwaamheden op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk gewest. Hij verheugt zich over de vooruitgang die onlangs werd geboekt voor het Franstalig systeem en steunt de ontwikkelingsprojecten ter zake, met name wat betreft de invoering van nieuwe bekwaamheidsreferenties.

Hij verwelkomt tevens het project voor de validatie van bekwaamheden inzake beroepen die behoren tot het openbaar ambt.

2.3 Ontwikkelingsstrategie voor het alternerend leren

1. Label van lerende onderneming

De Raad kan onmogelijk het voorstel bijtreden dat het label *Lerende onderneming* de bedoelde ondernemingen zou toelaten om prioritair toegang te genieten tot de mechanismen inzake administratieve vereenvoudiging. Immers, alle ondernemingen zijn vragende partij. Het is trouwens om op deze verwachting in te gaan dat bij de ESRBHG samen met Easybrussels een werkgroep “administratieve vereenvoudiging” werd opgericht. Voor **de Raad** kan men dan ook onmogelijk overwegen om dit “voordeel” enkel te verlenen in het kader van de toekenning van een label.

Indien de Minister evenwel een label *Lerende onderneming* wenst te creëren, dan vraagt **de Raad** om andere stimuli te bepalen en om bij dit denkproces te worden betrokken, met het oog op een reële meerwaarde.

Deze opmerking geeft eveneens de voorstellen weer van de nota met strategische oriëntaties inzake bedrijfsstages en bedrijfsopleidingen.

2. Andere lopende werven

De Raad wijst op het voorstel dat vanaf de volgende projectoproepen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, waarbij jongeren uit het alternerend onderwijs kunnen worden aangeworven in de gemeentebesturen, deze voorziening eveneens zou worden opengesteld voor de operatoren inzake alternerend leren, zoals EFP en Syntra.

De Raad stelt zich vragen bij de relevantie om de voorziening van de alternerende opleidingen van de middenstand open te stellen voor de openbare sector.

Ook stelt **de Raad** zich vragen bij het voorstel om deze operatoren van het alternerend leren “*op te nemen*” in de sectorale kaderovereenkomsten.

3. Het alternerend hoger onderwijs

De Raad stelt zich vragen bij de plaats die in de nota wordt voorbehouden aan het modelproject van master in alternerend leren (business analyst in samenwerking met ICHEC-ECAM). Dit project staat reeds op de sporen en vormt bijgevolg geen instrument van de strategie voor de ontwikkeling van het alternerend leren.

De Raad spreekt zich niet uit over dit project dat betrekking heeft op een materie waarvoor hij niet bevoegd is (hoger onderwijs - Fédération Wallonie-Bruxelles) en dat trouwens geen betrekking heeft op het samenwerkingsakkoord betreffende het gekruiste beleid.

2.4 Oprichting van polen Opleiding-Werkgelegenheid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

1. Principe financiering polen Opleiding-Werkgelegenheid

De Raad is bezorgd over een mogelijke verlamming van de werkzaamheden van de polen Opleiding-Werkgelegenheid indien de nota op dusdanige wijze moet worden geïnterpreteerd dat de sectorale bijdragen verplicht moeten overeenstemmen met tenminste een derde van de globale investeringen. Immers, de financiering van sommige polen zou in het gedrang kunnen komen omdat zij niet met een derde aan eigen fondsen zouden werken.

2. Doelstellingen en opdrachten

De Raad betreurt de beperking van de opdrachten van de polen zoals beschreven in de nota. Deze lijst is immers niet volledig en de opdrachten van de polen zullen geleidelijk worden bepaald, met name bij het sluiten van de sectorale protocolakkoorden, bijvoorbeeld : de doelstelling inzake discriminatiebestrijding, de opleiding van mentoren, enz.

3. Stuurcomité van de polen

Rekening houdend met de opdrachten van sectoraal facilitator die toekomen aan de **Raad**, wenst deze laatste te zetelen in het stuurcomité van de polen.

2.5 Princiëpsnota betreffende de bepaling, de regulering en de ondersteuning van de stagevoorzieningen

De Raad onderstreept de kwaliteit van de werkmethode die is opgesteld in het kader van het denkproces gewijd aan de bedrijfsstages en de bedrijfsopleidingen, waarvan hij de werkzaamheden heeft mogen sturen. Deze deelname aan de werkzaamheden heeft hem in de mogelijkheid gesteld om tal van concrete voorstellen te implementeren.

De Raad wacht op de operationalisering van deze voorstellen, na onderzoek door het kabinet van de minister van Economie, Tewerkstelling en Beroepsopleiding.

*
* *